

Mediji i informiranje

Opći sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 101/20
U Luxembourg 9. rujna 2020.

Presuda u predmetu T-626/17
Slovenija/Komisija

Opći sud odbio je tužbu Slovenije za poništenje delegirane uredbe na temelju koje se naziv „Teran” može navesti na etiketi hrvatskih vina

U presudi Slovenija/Komisija (T-626/17), donesenoj 9. rujna 2020., Opći sud odbio je tužbu Slovenije za poništenje Delegirane uredbe (EU) 2017/1353¹ (u daljnjem tekstu: pobijana uredba) na temelju koje se naziv „Teran” pod strogim uvjetima može navesti kao sorta vinove loze na etiketi vina proizvedenih u Hrvatskoj.

Tužba se odnosila na naziv vina „Teran” koji se upotrebljava i u Sloveniji i u Hrvatskoj. Taj se naziv od pristupanja Slovenije Europskoj uniji mogao nalaziti na oznakama određenih slovenskih vina. Isprva je bila riječ o dodatnom tradicionalnom izrazu povezanom s vinom iz Krasa kao „kvalitetnim vinom proizvedenim u određenim regijama”. Zatim je naziv bio priznat kao zaštićena oznaka izvornosti (ZOI).

Naziv sorte vinove loze „Teran” upotrebljavao se i u Hrvatskoj te je Hrvatska prije pristupanja Uniji izrazila svoje zabrinutosti u pogledu mogućnosti daljnje uporabe tog naziva za označivanje svojih vina nakon svojeg pristupanja zbog već dodijeljene zaštite slovenskom nazivu. Europska komisija nakon tog pristupanja pokušala je pronaći zajedničko rješenje između Hrvatske i Slovenije, no bez uspjeha. Konačno, gotovo četiri godine nakon pristupanja Hrvatske Uniji, Komisija je upotrijebila svoje ovlaštenje za donošenje odstupanja u području označivanja kako bi se omogućilo mirno supostojanje ZOI-ja i postojećih postupaka označivanja od trenutka kada je ZOI registriran ili se primjenjuje². Tako je donijela pobijanu uredbu, kako bi naziv „Teran” uvrstila na popis iz Priloga XV. Uredbi br. 607/2009³, koja je sadržavala popis naziva sorti vinove loze koji se sastoje od ZOI-ja ili zaštićene oznake zemljopisnog podrijetla ili koji ih sadržavaju, a koji se na temelju odstupanja mogu navesti na etiketi vina. Komisija je pobijanu uredbu donijela s retroaktivnim učinkom od datuma pristupanja Hrvatske Uniji, 1. srpnja 2013. Usto, iz pobijane uredbe proizlazi da se naziv „Teran” može navesti kao sorta vinove loze na etiketi vina proizvedenih u Hrvatskoj, ali samo za oznaku izvornosti „Hrvatska Istra” te pod uvjetom da se oznake „Hrvatska Istra” i „Teran” nalaze u istom vidnom polju i da je naziv „Teran” ispisan manjim slovima od naziva „Hrvatska Istra”. Na temelju članka 2. pobijane uredbe, hrvatska vina s hrvatskim ZOI-jem „Hrvatska Istra” koja su proizvedena prije stupanja na snagu pobijane uredbe mogu se i dalje stavljati na tržište do isteka zaliha.

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2017/1353 od 19. svibnja 2017. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 607/2009 u pogledu sorti vinove loze i njihovih sinonima koji se mogu navesti na etiketi vina (SL 2017., L 190, str. 5.)

² Najprije na temelju članka 118.j Uredbe (EZ) br. 1234/2007 od 22. listopada 2007. o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode (Uredba o jedinstvenom ZOT-u) (SL 2007., L 299, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 9., str. 61.), a zatim, nakon 1. siječnja 2014., na temelju članka 100. stavka 3. drugog podstavka Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL 2013., L 347, str. 671. i ispravak SL 2020., L 1, str. 5.)

³ Uredba Komisije (EZ) br. 607/2009 od 14. srpnja 2009. o utvrđivanju određenih detaljnih pravila za provedbu Uredbe Vijeća (EZ) br. 479/2008 u pogledu zaštićenih oznaka izvornosti i oznaka zemljopisnog podrijetla, tradicionalnih izraza, označavanja i prezentiranja određenih proizvoda u sektoru vina (SL 2009., L 193, str. 60.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 3., svezak 22., str. 177.)

Slovenija je u prilog svojoj tužbi istaknula, među ostalim, u pogledu retroaktivnog učinka pobijane uredbe, razloge koji se temelje na povredi članka 100. stavka 3. drugog podstavka Uredbe br. 1308/2013, koji čini pravnu osnovu pobijane uredbe, te povredu načela pravne sigurnosti i zaštite legitimnih očekivanja.

S jedne strane, kad je riječ o pravnoj osnovi pobijane uredbe, Opći je sud utvrdio da je Komisija doista retroaktivno primijenila članak 100. stavak 3. drugi podstavak Uredbe br. 1308/2013, što zakonodavac nije bio predvidio. Međutim, valjalo je ispitati ima li pobijana uredba zbog te retroaktivne primjene bitan nedostatak. U tom pogledu Opći sud je zaključio da Komisija nije upotrijebila novo ovlaštenje kad je riječ o razdoblju između 1. srpnja 2013. i 1. siječnja 2014. Naime, taj članak 100. stavak 3. drugi podstavak predstavlja neprekinuti slijed slične odredbe Uredbe br. 1234/2007, koja je bila na snazi i primjenjiva na dan pristupanja Republike Hrvatske Uniji⁴.

Opći je sud zatim podsjetio na to da odredba koja čini pravnu osnovu akta i koja ovlašćuje instituciju Unije na donošenje akta o kojem je riječ mora biti na snazi u vrijeme njegova donošenja. Slijedom toga, jedina pravna osnova na koju se Komisija mogla osloniti za donošenje pobijane uredbe bio je članak 100. stavak 3. drugi podstavak Uredbe br. 1308/2013. Usto, predmetne odredbe Uredbe br. 1234/2007 i Uredbe br. 1308/2013 nisu predviđale nikakvo vremensko ograničenje Komisijina djelovanja. Opći je sud iz toga zaključio – nakon što je utvrdio da Komisija nije mogla donijeti pobijanu uredbu prije pristupanja Hrvatske Uniji jer za donošenje takve uredbe prije tog datuma nije bila teritorijalno nadležna – da je Komisija djelovala u skladu sa strukturom i tekstom predmetnih odredbi.

S druge strane, kad je riječ o tvrdnji da je Komisija priznavanjem retroaktivnog učinka pobijanoj uredbi povrijedila načela pravne sigurnosti, poštovanja stečenih prava i zaštite legitimnih očekivanja, Opći sud je podsjetio na to da se načelo pravne sigurnosti protivi tomu da se aktima Unije dodjeljuje retroaktivan učinak, osim kada cilj pobijanog akta zahtijeva da mu se dodijeli retroaktivan učinak i kada su legitimna očekivanja zainteresiranih osoba bila uredno poštovana.

Kao prvo, kad je riječ o cilju pobijane uredbe, Opći sud je utvrdio da je njezin cilj zaštititi zakonite postupke označivanja koji su u Hrvatskoj postojali 30. lipnja 2013. godine i riješiti sukob između tih postupaka i zaštite slovenskog ZOI-ja „Teran”. Stoga se njome slijedio cilj u općem interesu koji je zahtijevao da joj se prizna retroaktivan učinak. Naime, Komisija nije mogla donijeti pobijanu uredbu prije datuma pristupanja Hrvatske Uniji te je, kako bi ocijenila postoje li posebni postupci označivanja, u obzir morala uzeti stanje kakvo je postojalo u trenutku tog pristupanja. Nadalje, s obzirom na osjetljivost pitanja, Komisija je legitimno mogla pokušati doći do zajedničkog rješenja između dviju država. Konačno, Opći sud je istaknuo da je takav retroaktivni učinak bio potreban zbog nužnosti kontinuiteta zakonitih postupaka u području označivanja.

Kao drugo, Opći sud je provjerio je li Komisija kod slovenskih proizvođača vina stvorila legitimna očekivanja prema kojima se Hrvatskoj neće odobriti nikakvo odstupanje s retroaktivnim učinkom kad je riječ o navođenju naziva „Teran” na etiketi vina proizvedenih na njezinu državnom području. Nakon analize predmetnih okolnosti, utvrdio je da se ne može zaključiti da je Komisija dala precizna, bezuvjetna i usklađena jamstva. Podsjetio je na to da je priznavanje retroaktivnog učinka pobijanoj uredbi bilo nužno s obzirom na okolnosti slučaja. Prema mišljenju Općeg suda, Slovenija nije dokazala da su opseg i način uređenja retroaktivnog učinka pobijane uredbe ugrozili legitimna očekivanja slovenskih proizvođača vina.

---

⁴ Članak 118.j stavak 3. Uredbe br. 1234/2007

NAPOMENA: Protiv odluke Općeg suda u roku od dva mjeseca i deset dana od njezina priopćenja može se podnijeti žalba Sudu ograničena na pravna pitanja.

NAPOMENA: Tužba za poništenje služi za poništenje akata institucija Unije koji su protivni pravu Unije. Pod određenim uvjetima države članice, europske institucije i pojedinci mogu podnijeti tužbu za poništenje Sudu ili Općem sudu. Ako je tužba osnovana, akt će se poništiti. Dotična institucija mora popuniti eventualnu pravnu prazninu nastalu poništenjem akta.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Opći sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106